

ÎNCHEIERE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Jurcov Anatolii,

în cauza civilă la cererea înaintată de Jurcov Anatolii împotriva Inspectoratului de Poliție Orhei al Inspectoratului General al Poliției al MAI cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin umilința demnității umane, încălcarea integrității psihice și vătămarea intenționată a sănătății, stabilirea prin analogie cu hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului a noțiunii „închisoare de lungă durată” în diferite instituții cu întreținerea în condiții similare, cu încălcarea art. 3 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului,

împotriva deciziei din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Jurcov Anatolii, fiind menținută hotărârea din 28 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 02 noiembrie 2016, Jurcov Anatolii s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Inspectoratul de Poliție Orhei cu privire la încasarea sumei de 33000 euro pentru umilința crudă a demnității umane, însoțită de încălcarea integrității psihice a persoanei, vătămarea intenționată a sănătății; solicitând ca prin analogie cu hotărârile CtEDO: Haritonov vs. Republica Moldova - dosarul nr. 15868/07 din 05 iulie 2011; Modîrca vs. Republica Moldova - dosarul nr. 37819/08 din 13 februarie 2013; Guliaev vs. Rusia dosarul nr. 2465 din 19 iunie 2008, în privința lui să fie stabilită noțiunea „închisoare de lungă durată” în diferite instituții cu întreținerea în condiții similare timp de 20 ani, cu încălcarea art. 3 al CEDO.

În susținerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a invocat că cererea a fost depusă, deoarece din vina Inspectoratului de Poliție Orhei a fost supus unui tratament care i-a știrbit onoarea și demnitatea, cu tentativă asupra integrității psihice și a personalității lui, ceea ce a dus la lezarea drepturilor lui umane.

Astfel, a susținut că la 21 septembrie 2016, reclamantul a fost plasat în celula nr. 10-10 a Izolatorului de Detenție Preventivă a Inspectoratului de Poliție Orhei, considerând că a fost plasat într-un viceu, în care vasul de viceu era astupat și

murdar, fără scurgere, apa lipsea, acesta fiind plasat la distanța de 1 m de la masa unde primea hrana și de la locul unde dormea, ferestrele cu dimensiunile de 50x40 cm erau închise cu gratii/jaluzele de fier și o plasă dublă cu mărimea celulelor plasei de 0,5 cm, astfel că în celulă era ca în subsol, lipsind lumina zilei. Din cauza jaluzelelor, gratiilor și plasei, în încăperea nu pătrundea niciun curent de aer proaspăt, pereții celulei erau murdari, acoperiți cu mucegai, și umezi. A indicat că saltelele, păturile erau murdare și umede, îmbibate cu miros neplăcut de la viceu, prin cameră alergau gândaci și alte insecte, invocând, în acest sens, încălcarea gravă a regimului sanitar-epidemiologic.

Potrivit reclamantului, o atare detenție constituie o încălcare gravă a demnității umane, însoțită de încălcarea integrității psihice a persoanei și vătămarea intenționată a sănătății. Consideră că i-au fost încălcate drepturile garantate prin art. 3 CEDO, art. 24 din Constituția RM, art. 3, 167 din Codul de Executare, art. 3 din Legea nr. 411 din 28 martie 1995 cu privire la protecția sănătății.

Reclamantul a făcut trimitere la prevederile art.12 al Pactului Internațional, vizavi de dreptul oricărei persoane la cel mai înalt standard de sănătate fizică și mintală, iar deținuții au drepturi suplimentare și garanții care decurg din statutul lor, deoarece atunci când statul lipsește persoana de libertate, își asumă răspundere deplină de viața și sănătatea acesteia.

Totodată a indicat că, în al treilea Raport al Comitetului pentru Prevenire a Torturii se stipulează că: nimeni nu poate scuti statul de responsabilitate pentru întreținerea condamnaților în condiții similare torturii, a unei umilințe crude a demnității umane, cu încălcarea art. 3 CEDO pe motiv de criză financiară.

Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat încasarea de la pârât a sumei de 33000 euro pentru umilința crudă a demnității umane, însoțită de încălcarea integrității psihice a persoanei, vătămarea intenționată a sănătății. De asemenea, a cerut ca prin analogie cu hotărârile CtEDO: Haritonov vs. Republic; Moldova dosarul nr. 15868/07 din 05 iulie 2011; Modîrca vs. Republica Moldova - dosare nr. 37819/08 din 13 februarie 20113; Guliaev vs. Rusia - dosarul nr. 2465 din 19 iunie 2008, în privința lui să fie stabilită noțiunea „închisoare de lungă durată” în diferite instituții cu întreținerea în condiții similare timp de 20 ani, cu încălcarea art. 3 al CEDO.

Ulterior, la 30 noiembrie 2016, Jurcov Anatolii s-a adresat cu o nouă cerere de chemare în judecată către Inspectoratul de Poliție Orhei privind accesul la informație, solicitând încasarea de la Inspectoratul de Poliție Orhei a sumei de 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral, deoarece are o importanță esențială pentru el, ca dovadă a vătămării integrității sănătății lui, și obligarea pârâtului să-i elibereze imediat informația solicitată, în temeiul art. 16 al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

În motivarea cererii a indicat că, la 03 noiembrie 2016, reclamantul s-a adresat cu o cerere conform art.16 al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 către Inspectoratul de Poliție Orhei, prin care a solicitat să-i fie eliberate copiile concluziei-recomandație expediate de Inspectoratul de Poliție Orhei către Avocatul Poporului - M. Cotorobai, privind întreținerea lui în condițiile unei umilințe crude a demnității umane cu încălcarea prevederilor art. 3 CEDO. A menționat că art. 16 al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, prevede termenul de executare nu mai mare de 15 zile. Astfel, potrivit reclamantului au expirat 25 zile, dar Inspectoratul de Poliție Orhei nu a executat cererea depusă.

Prin încheierea din 15 decembrie 2016 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, ambele cauze au fost conexate într-o singură procedură (f.d. 47, vol. I).

Prin încheierea din 31 martie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, a fost admis renunțul reclamantului Jurcov Anatolii la acțiune, pe capătul de cerere din cererea de chemare în judecată din 30 noiembrie 2016 împotriva Inspectoratului de Poliție Orhei privind încasarea prejudiciului moral pentru încălcarea dreptului de acces la informație și neexpedierea informației solicitate, cu încetarea procesului în această parte (f.d. 84-85, vol. I).

Prin hotărârea din 28 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Jurcov Anatolii și s-a încasat de la Inspectoratul de Poliție Orhei al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne al RM în beneficiul reclamantului Jurcov Anatolii, cu titlu de prejudiciu moral cauzat, suma de 100 lei, în rest, cererea de chemare în judecată fiind respinsă ca neîntemeiată (f.d. 129-131, vol. I)

Prin încheierea din 06 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit fără examinare cererea de apel depusă de Inspectoratul de Poliție Orhei în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (f.d. 173-175, vol. I).

Prin decizia din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Jurcov Anatolii, fiind menținută hotărârea din 28 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central (f.d. 177-184, vol. I).

Prin decizia din 24 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Jurcov Anatolii, fiind casată decizia din 06 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d. 206-212, vol. I).

Prin decizia din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Jurcov Anatolii, din alte motive decât cele invocate de apelant; s-a casat hotărârea din 28 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, și s-a emis o nouă hotărâre, sub formă de încheiere prin care a fost încetat procesul, deoarece cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă (f.d. 142-146, vol. I).

Prin decizia din 19 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Jurcov Anatolii; a fost casată decizia din 10 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d. 45-56, vol. II).

Prin încheierea din 15 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins demersul Curții de Apel Chișinău cu privire la corectarea erorii din decizia din 19 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție referitor la rejudecarea cauzei în apel de un alt complet de judecată (f.d. 63-66,71-74, vol. II).

Prin decizia din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Jurcov Anatolii, fiind menținută hotărârea din 28 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că condamnatul Jurcov Anatolii s-a aflat în cadrul IP Orhei la 21 septembrie 2016 pe durata de 1,5 ore. Colegiul menționat că instanța de fond a acceptat declarațiile reclamantului cu privire la condițiile precare din celula în care acesta a fost deținut și a dispus repararea prejudiciului moral. Respingând apelul, instanța de apel a atras atenția asupra faptului că perioada în care apelantul s-a aflat în în celula nr.10-10 a Izolatorului de Detenție Preventivă a Inspectoratul de Poliție Orhei este una neînsemnată și de foarte scurtă durată. Din acest punct de vedere, sunt exagerate pretențiile apelantului că

dânsul a fost supus la umilință crudă a demnității umane, însoțită cu încălcarea integrității psihice a persoanei, vătămarea intenționată a sănătății, și a fost supus unui tratament care i-a știrbit onoarea și demnitatea cu tentativă asupra integrității psihice și a personalității lui, ce a dus la lezarea drepturilor lui umane. Instanța de apel a apreciat ca fiind obiective și pertinente afirmațiile intimitei în privința faptului că apelantul a avut tratament egal și condiții similare cu alte persoane, care au fost aduse sub arest în incinta inspectoratului de poliție și, sub nicio formă, Jurcov Anatolii nu a fost supus tratamentului degradant sau umilitor.

La 30 martie 2021, Jurcov Anatolii a declarat recurs împotriva deciziei din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

La 24 mai 2021, Inspectoratul de Poliție Orhei al Inspectoratului General al Poliției al MAI a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Jurcov Anatolii este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 decembrie 2020 și expediată participanților la proces la 28 ianuarie 2021 (f.d. 189, vol. II), însă la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către recurent. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 30 martie 2021, fiind expediat prin poștă la 26 martie 2021 (f.d. 209, vol. II), în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu

conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Jurcov Anatolii.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Jurcov Anatolii.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Dumitru Mardari